

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119214604
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7119214604.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti súdu o mal. D. E., nar. X.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky MUDr. X. E., nar. X.X.XXXX, bytom G. X, H.Š., zastúpenej JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou, advokátkou so sídlom na Štúrovej 20 v Košiciach a otca Ing. D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom G. X, H. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Mal. D. E., J. X.X.XXXX sa dočasne z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude zabezpečovať tak, že od piatka v párnom kalendárnom týždni od 15.00 hod. do piatka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa do 15.00 hod. bude mať maloletého v osobnej starostlivosti otec a od piatka v nepárnom kalendárnom týždni od 15.00 hod do piatka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 15.00 hod. bude mať maloletého v osobnej starostlivosti matka s tým, že dieťa budú odovzdávať po skončení ich starostlivosti v škole, ktorú maloletý navštevuje, kde si ho po skončení vyučovania druhý rodič prevezme. V prípade absencie maloletého v škole, prípadne počas prázdnin a sviatkov si rodičia dieťa odovzdajú a preberú v mieste bydliska rodiča, ktorého starostlivosť začína.

II. Obaja rodičia sú p o v i n n í maloletého riadne pripraveného odovzdať a prevziať v stanovenom čase na stanovenom mieste.

odôvodnenie:

1. Matka návrhom doručeným súdu dňa 2.12.2019 sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia a to zverenia mal. D. E. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súčasne podala návrh vo veci samej ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

2. Konanie je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P/25/2019.

3. Matka v návrhu uviedla, že maloleté dieťa pochádza z manželstva, ktoré doposiaľ právne trvá. Konanie o rozvod manželstva je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18P/101/2018 a nie je právoplatne skončené.

4. V konaní o rozvod je súd nečinný. Návrh podala dňa 30.7.2018. Na prvom pojednávaní dňa 11.3.2019 súd stihol vypočuť len matku a odročil ho na deň 11.4.2019 za účelom výsluchu manžela, ktorý však následne požiadal o jeho odročenie pre svoju tvrdú práceneschopnosť. Od toho času t.j. skoro 8 mesiacov sa vo veci nekoná. Tento stav vyhovuje otcovi, lebo ten sa rozviesť nechce a to aj napriek tomu, že od 14.5.2018 spolu nežijú a obaja majú aktuálne iné známosti, s ktorými vedú spoločné domácnosti. S prihliadnutím na uvedené je nepochybné, že vo veci rozvodu manželstva nemožno v dohľadnej dobe očakávať meritórne rozhodnutie a to najmä pre nečinnosť súdu spojenú s postojom manžela, ktorý avizoval, že bude robiť priedahy, čo je vzhľadom na jeho nižšie popísané správanie isté. Od opustenia spoločnej domácnosti v máji 2018 sa fakticky realizuje striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov

o mal. D. a to tak, že si berie maloletého každý pondelok zo školy a odovzdáva ho po skončení jeho starostlivosti do školy ráno vo štvrtok a ďalší týždeň v piatok. Teda vyberá dieťa zo školy vo štvrtok alebo nasledujúci týždeň v piatok a je v jej starostlivosti do pondelka kedy ho odovzdá škole. Od počiatku s týmto intervalom striedania nesúhlasila, ale pod vplyvom okolností vyvolaných otcom to prijala aj keď to nepovažuje za súladné s najlepším záujmom syna. S touto jedinou alternatívou otec súhlasil, nedá sa s ním inak dohodnúť na ničom. Stav medzi nimi je veľmi zlý, lebo otec nechce prijať rozchod a to aj napriek tomu, že má sám priateľku, s ktorou žije. Otec po opustení spoločnej domácnosti ju aj fyzicky napadol, rovnako aj jej partnera, ktorý na neho podal trestné oznámenie. Otec ju neustále prenasleduje, atakuje ju SMS správami a emailami, v ktorých jej nadáva a obviňuje z rozpadu manželstva. Ďalej ju obťažuje tým, že v mieste výkonu povolania necháva inštalovať billboardy, nápisy na chodníkoch, odkazy na aute a pod. čím v nej vyvoláva nielen strach, stres ale aj verejne ju obťažuje, čím ju výrazne obmedzuje v obvyklom spôsobe života. S otcom nebolo možné situáciu riešiť zmierlivo racionálnym rozhovorom, preto bola nútená na neho opakovane podať trestné oznámenie. Uznesením OR PZ v Košiciach sp. zn. ČVS: ORP-1538/JU-KE-2019 zo dňa 10.10.2019 bolo otcovi vznesené obvinenie za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360 a ods. 1, písm. b), c), e) ods. 2 písm. a), d) Trestného zákona, ktoré je právoplatné.

5. S otcom nemá záujem obnoviť manželské spolužitie, vyše roka vedie usporiadaný život so svojim partnerom, s ktorým čaká dieťa a táto situácia je extrémne zaťažuje. Pre manžela je tento fakt neakceptovateľný lebo ide o jeho bývalého kamaráta, preto im spolu s bývalou manželkou jej partnera znepríjemňujú život.

6. Najhoršie na tom je, že otec do svojho prenasledovania a snáh o jej návrat zaťahuje aj deväťročného syna, ktorým vedome manipuluje, preberá s ním intímne stránky predošlého spolužitia ako aj detaily porozchodovej situácie. V maloletom vybuďoval pocit svojho spojenca, dáva mu úlohy a motivuje ho k tomu, aby dieťa na ňu pôsobila a ona sa vrátila. Ide o absolútne absurdnú situáciu, ktorú s otcom nie je možné rozumne riešiť. Denne mu vypisuje SMS nech mu pomôže, aby sa tak k nemu vrátila. Udržiava dieťa v presvedčení, že budú spolu šťastne žiť, budú mať bábätko, domček a podobné nezmysly, ktorý ale dieťa verí. Dieťa rozpráva v pluráli : „my“, mysliac seba a otca. Matka predložila zlomok SMS komunikácie z obdobia po rozchode ako aj aktuálnu, ktorú píše otec synovi, z ktorej je zrejмый jeho škodlivý vplyv na dieťa ako aj to, že jeho správanie plynutím času sa neupokojuje ale zintenzívňuje.

7. Snažila sa s otcom dohodnúť na inom intervale striedania maloletého lebo sa nepodieľa na príprave dieťaťa na vyučovanie tak ako by chcela a zároveň ako by maloletý potreboval. Otec s tým nesúhlasí, pritom sa o dieťa sám nestará a prenecháva starostlivosť na svoju priateľku. Otec pracuje ako DJ na rôznych akciách ako aj v rádiu, možno ho označiť za „kaviarenský typ“. Tento svoj životný štýl učí aj maloletého syna, ktorého vodí po kaviarňach, koncertoch, nočných podnikoch. Vodí ho aj do rádia, kde pracuje do 21,30 hod. a dieťa ho tam čaká. Syn potom rozpráva svoje zážitky ako pil kávu v bare a stretol sa so striptérom, čo je absolútne nevhodné pre dieťa jeho veku. Dieťa je otcom rozmaznávané, jeho správanie začína byť problematické, nerešpektuje žiadne hranice, ktoré u otca nemá.

8. Je pravdou, že maloletý má otca veľmi rád, má s ním pekný vzťah, preto to rešpektovala a súhlasila so striedavou osobnou starostlivosťou aj keď je jasné, že táto forma mala otcovi poslužiť na to, aby sa k nim vrátila, načo denne zneužíva dieťa. Je si istá, že vôľa dieťaťa je byť s otcom rovnako ako s ňou, ale nie je presvedčená o tom, že vôľa dieťaťa je jeho vlastnou vôľou, lebo dieťa je pod silným vplyvom a manipuláciou otca. Myslí si, že by jej výlučná starostlivosť sa stretla u maloletého s odmietnutím a nevôľou, lebo otca si idealizuje.

9. V ďalšom uviedla, že v júni 2019 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia so zverením maloletého do jej výlučnej starostlivosti určením výživného zo strany otca pre maloletého v sume 100 Eur mesačne a úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 41P/38/2019, pričom návrh bol zamietnutý uznesením zo dňa 26.6.2019. Od toho času sa situácia vyhrotila, otec je trestne stíhaný, maloletý znáša záťaž spojenú s rozvodom a súčasnou formou starostlivosti horšie dňa pripojenej správy psychológa.

10. Dostala sa do patovej situácie kedy s otcom nie je možné komunikovať, neustále ju napáda, na druhej strane vidí, že táto forma starostlivosti v ich zvláštnom otcom vnútenom intervale nie je pre maloletého prospešná, i keď dieťa verbalizuje svoju spokojnosť. Správanie dieťaťa sa zhoršovalo, čo viedlo k

tomu, že bola nútená s dieťaťom vyhľadať odbornú pomoc u psychológa, ktorý vo svojej správe zo dňa 8.11.2019 konštatoval závažné zistenia vo vzťahu k psychickému vývoju maloletého, jeho prežívania rozvodovej situácie a vplyvu aktuálneho modelu starostlivosti na zdravie a vývoj dieťaťa. Psychologička konštatuje nevhodné posilňovanie postojov v maloletom zo strany otca, vnútornú úzkosť dieťaťa aj keď navonok pôsobí smelo, rozvodová situácia ho zaťažuje o to viac, že trvá dlho. Uvádza, že model starostlivosti nie je optimálny, preferovala by týždenný interval striedania s odovzdávaním a preberaním dieťaťa v piatok po škole, ostatné závery podľa priloženej správy. Pre definitívne formulovanie klinického nálezu je však potrebné aj vyšetrenie otca.

11. Matka opakovane kontaktovala aj kolízneho opatrovníka. Zároveň kolízna opatrovníčka realizovala šetrenie pomerov v jej domácnosti vrátane rozhovoru s maloletým dňa 8.11.2019. Záverom je toho názoru, že v aktuálnej situácii už neobstojí ani názor súdu z konania 41P/38/2019. Záujem dieťaťa, jeho zdravie a všestranný rozvoj sú nepochybne kategóriami stojacimi nad organizovaním si pracovného času otcom, ktorý je súkromným podnikateľom a preto si vie vopred čas zariadiť tak, aby každý druhý víkend so synom bol. Na druhej strane bežne prenecháva svoju starostlivosť na svoju priateľku. Zároveň nemožno popierať jej právo tráviť s dieťaťom nielen voľné dni ale aj pracovný týždeň, vychovávať ho osobnou prítomnosťou a aktívne sa podieľať na jeho príprave na vyučovanie. Nemôže akceptovať nátlak otca, ktorý všetko podmieňuje jej návratom k nemu. Rovnako nemožno ani absolutizovať ani aktuálny názor dieťaťa a súd sa nemôže zbavovať zodpovednosti mu danej zákonom tým, že poukáže na názor dieťaťa za stavu keď je objektivizované, že ide o prevzatý názor nie vlastný skutočný názor dieťaťa. Je nepochybné, že nastolený interval striedania je atypický a ojedinelý, s otcom sa na ňom dohodla, lebo inú možnosť nemala, s týmto súhlasila s ohľadom na tlak, ktorý na ňu vyvíjal.

12. Vzhľadom na uvedené je nutné v súlade s najlepším záujmom dieťaťa zabezpečiť jeho zdravý psychický vývoj a stabilitu, jeho výchovné prostredie ingerenciou súdu do pomerov medzi účastníkmi s prihliadnutím na stav rozhodujúci v čase vydania uznesenia podľa opísaného vývoja udalostí. Je nepochybné, že aktuálny interval striedavej osobnej starostlivosti ohrozuje zdravie dieťaťa tak ako to vyplýva z predloženej lekárskej správy. V danom prípade sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti s týždenným intervalom striedania, s odovzdávaním a preberaním dieťaťa v piatok po škole bez určenia výživného. Opísanými skutočnosťami spolu s označenými dôkazmi bola osvedčená nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania predovšetkým maloletého dieťaťa v súlade s jeho záujmom. Je toho názoru, že vzhľadom na charakter a význam zákonom chránených záujmov je potrebné do rozhodnutia do veci samej upraviť výkon rodičovských práv a povinností. Z uvedeného dôvodu preto sa domáha nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Matka k podanému návrhu pripojila aj SMS komunikáciu s otcom maloletého dieťaťa, uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 41P/38/2019, uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach ČVS: ORP-1538/JU-KE-2019 o začatí stíhania obvineného Ing. D. E. za prečin nebezpečného prenasledovania, a správu zo psychologického vyšetrenia mal. D. E..

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností

hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

19. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

20. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

21. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

22. Podľa § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

24. Podľa čl. 1 základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej iba CMP), súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

25. Podľa ust. § 367 ods. 1,2,3,4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

26. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

27. Z obsahu návrhu vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa sú vo vzájomne rozvrátenom vzťahu, ktorý nedokázali zmeniť ani napraviť a to ani v záujme maloletého dieťaťa. Rodičia ako manželia nežijú v spoločnej domácnosti, obaja manželia majú partnerov, s ktorými zdieľajú spoločnú domácnosť. Zároveň zabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa striedavo. Z pripojených listinných dôkazov vyplýva aj skutočnosť, že vzťahy medzi rodičmi sú hlboko narušené a konfliktné, rodičia nie sú schopní akejkoľvek dohody týkajúcej sa výchovy o maloleté dieťa. Otec neprimerane vŕha maloleté dieťa do vzájomných vzťahov medzi rodičmi, čo následne vyúsťuje ešte do väčších konfliktov medzi nimi, ktoré riešia nevhodným spôsobom. Napokon zo strany matky bol podaný návrh na rozvod manželstva, pričom konanie o rozvod nie je doposiaľ právoplatne skončené. Situácia v rodine sa vyhrcoje, čo vyplýva aj z ďalšieho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Napriek dobe, ktorý uplynula od podania návrhu na rozvod manželstva ako i oddeleného bývania rodičov, sa situácia v rodine nestabilizovala, ba naopak je vyhrotenejšia. Pretrvávajúce konflikty medzi rodičmi negatívne vplývajú

na fyzický a psychický vývin maloletého dieťaťa, ktorý vyhrtenú situáciu v rodine vníma veľmi citlivo, čo bolo preukázané aj z pripojenej správy psychologičky. Zo správy ďalej vyplynulo, že vhodnejšie sa javí striedanie dieťaťa po celom týždni tak, aby dieťa išlo k tomu ktorému rodičovi v piatok, kedy počas víkendu môže spracovať školské udalosti aj to, že zmenilo prostredie. To ako sa rodičia napokon dohodnú je v ich plnej kompetencii. Psychologička súčasne aj uviedla, že otec účastný pri vypracovaní správy nebol. Z uvedeného dôvodu je súd toho názoru, že je potrebné neodkladným opatrením upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu, čím sa momentálne negatívna situácia medzi rodičmi a neprehľadnosť situácie aspoň čiastočne stabilizuje. Cieľom tejto dočasnej úpravy pomerov je účelom predísť zbytočným konfliktom medzi rodičmi, ktorých svedkom je aj maloleté dieťa, čo má na neho negatívny dopad. V tejto súvislosti súd konštatuje, že záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného pôsobenia, teda ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností, pretože prioritným je vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa. Je v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa, aby trávil víkendový oddychový čas ako i pracovný čas nielen s otcom ale aj s matkou a venovali sa tak spoločným záľubám a budoval si blízky vzťah k obojím rodičom. Napokon je potrebné dodať, že otec by nemal maloleté dieťa vťahovať do vzájomných konfliktov a problémov.

28. Záverom je potrebné uviesť, že zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchlá (bezodkladná a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pričom nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval aké dôkazy vykoná a ako bude vykonávané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a v listinách predložených matkou, prípadne ostatnými účastníkmi konania. Vzhľadom na zákonné lehoty, v ktorých má súd o neodkladnom opatrení rozhodnúť, nie je možné realizovať dokazovanie na preukázanie tvrdených skutočností tak ako v konaní vo veci samej. V prípade ak sa dodatočne preukáže, že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia dané neboli, alebo následne odpadli, môže súd nariadené neodkladné opatrenia zrušiť.

29. Vzhľadom na skutočnosť, že matka osvedčila nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia, súd jej návrhu vyhovel a maloleté dieťa dočasne zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.